

Уваров П.С.

РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЬ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Категорія «ризик» викликає підвищений інтерес серед сучасних дослідників у соціології, політології, економіці, праві тощо.

Складність та неоднозначність цього поняття породили різноманітність як законодавчих, так і доктринальних визначень поняття ризику, підходів до розподілу наслідків ризиків, прогнозування ризиків тощо.

«Ризик» розглядається в психології, зокрема, у трьох взаємозалежних аспектах:

а) міра очікуваного неблагополуччя при неуспіху, зумовлена комплексною оцінкою ймовірності неуспіху і характеру можливих наслідків; б) дія, що загрожує суб'єкту збитком (втратою); в) вибір між варіантами дії: більш безпечний і більш привабливий, якщо результат останнього проблематичний і пов'язаний з можливістю несприятливих наслідків.

Далі, для більш детального розуміння, розглянемо які ризики існують.

Вони поділяються на: юридичний, економічний, підприємницький, виробничий, комерційний, інвестиційний, кредитний, діловий, ціновий, політичний, екологічний, транспортний, спеціальний, техніко-експлуатаційний.

У межах управління ризиком повинна здійснюватися постійна взаємодія процесного, системного та ситуаційного підходів.

Процесний підхід передбачає розгляд управління ризиком як серії послідовних, безперервних, взаємозалежних дій, спрямованих на досягнення цілей діяльності.

Системний підхід до управління ризиком передбачає виокремлення двох основних підсистем: суб'єкта й об'єкта управління.

Відповідно до ситуаційного підходу управління ризиком характеризується як система заходів для реагування й адаптації до різних ризикових ситуацій у процесі здійснення господарської діяльності.

Важливим етапом процесу ризик-менеджменту є оцінка ризиків. Метою цього етапу є ідентифікація ризиків та визначення їх величини. Оцінка ризиків може проводитися кількісним або ж якісним способом, що є одним із найбільш трудомістких та відповідальних етапів процесу управління ризиками, який полягає у визначенні ступеня його серйозності і небезпеки. Якісна оцінка передбачає виявлення джерел, факторів та причин ризику, встановлення потенційних зон ризику, тобто виявлення робіт, процесів, під час виконання яких виникає ризик, та з'ясування можливих вигод чи втрат, що можуть настати у результаті реалізації ризикованого рішення.

Кількісна оцінка передбачає визначення ймовірності появи ризикових подій, величини збитку та оцінки ступеня ризику. Для кількісної оцінки ризику використовують різноманітні методи – статистичний, експертний, розрахунково-аналітичний, аналіз чутливості, метод використання аналогів та інші. Проте аналіз методів, які застосовуються для кількісної оцінки ризику, показує, що жоден із них не є універсальним, кожний має низку недоліків та переваг і потребує значного обсягу інформації.

Роботу виконано під керівництвом доц. кафедри екон. та менедж. Ус Ю.В.